

Oportunitats a l'Índia, intensificació de la indústria i les infraestructures

Aquest document destaca les idees i els resultats principals de l'Informe Anual OME 2007: un nou mapa de mercats i oportunitats, elaborat per l'Observatori de Mercats Exteriors

Oportunitats a l'Índia, intensificació de la indústria i les infraestructures

Sumari

1. Índia, del *boom* del sector serveis a l'obligada expansió de la indústria i les infraestructures
2. Sector de l'automoció: *boom* dels automòbils *low cost*
3. Sector de la construcció (infraestructures, residencial i comercial): *boom* associat a la demanda de béns de gran consum i acer
4. Els serveis TI i de suport empresarial: expansió cap a la consultoria i la telemedicina
5. El sector farmacèutic: *outsourcing* de la recerca bàsica i proves clíniques

1. Índia, del *boom* del sector serveis a l'obligada expansió de la indústria i les infraestructures

L'Índia és la segona potència mundial, darrera la Xina, en termes de població (18% de la població mundial), i va en camí de ser-ho en termes econòmics. És un dels països amb les perspectives d'expansió econòmica més elevades, amb un ritme de creixement mitjà anual estimat pels propers quinze anys superior al 5%, que situarà el país com a setena potència mundial en termes de PIB corrent al 2020, i tercera potència, darrera la Xina i els EUA, en termes de PPA.

Es calcula que la renda per càpita augmentarà quasi un 4% de mitjana anual durant aquests anys, fins a situar-se per sobre els 5.000 dòlars (en PPA) al 2020, i es preveu que més de 100 milions de persones sortiran, com a conseqüència, de l'extrema pobresa. A més a més, serà un dels països amb l'índex de població més jove. A partir del 2010 més del 65% de la població se situarà entre els 15 i els 64 anys, percentatge que anirà en augment fins a quasi tocar el 70% a finals de la dècada dels anys trenta.

Per altra banda, la liberalització econòmica i l'obertura exterior, elements claus del *boom* econòmic dels últims anys, continuarà avançant en el futur. Malgrat que les tarifes aranzelàries s'han reduït a més de la meitat des de 1990, fins el 20% en mitjana ponderada, aquesta xifra encara és elevada si es compara amb altres països asiàtics. Actualment ja s'estan desenvolupant noves zones econòmiques especials (SEZ), especialment a les zones rurals, i s'estan portant a terme aliances i acords

comercials tant amb els països avançats com, particularment, amb els països de la regió: la Xina i l'A-SEAN. Al mateix temps s'estan accelerant les polítiques d'obertura a la inversió estrangera, i millorant tant el sistema legal com la legislació mercantil.

Un aspecte que caracteritza l'economia índia és el pes creixent que està adquirint el sector serveis, que ja suposa el 55% del PIB en valor afegit, enfront del 26% de la indústria. El més rellevant, però, és la qualitat de la mà d'obra en cadascun dels sectors. Segons l'informe de l'Asian Development Bank (2007), el 70% dels nous llocs de treball creats entre 1994 i el 2004 en el sector manufacturer foren ocupats per treballadors sense estudis secundaris, mentre que el 55% dels nous treballadors en el sector serveis tenen estudis secundaris o superiors. Aquest fet, unit a la creixent especialització en serveis de tecnologia i informació (TI), dona lloc al que alguns ja anomenen la transformació de l'Índia del *working power* al *brain power*.

En aquest sentit, s'està consolidant una vasta base de mà d'obra qualificada; es graduen quasi tres milions d'universitaris a l'any, dels quals 200.000 són enginyers (sis vegades més que a Alemanya). En síntesi, el gran dinamisme econòmic previst per als propers anys i l'emergència d'una classe mitjana cada cop més àmplia converteixen l'Índia en un dels mercats més grans i atractius del món.

La capacitat industrial actual és molt limitada per abastir aquest gran mercat en expansió, i per tant es preveu un fort augment de les inversions i importacions en el futur, cosa que ofereix excel·lents

oportunitats a les empreses estrangeres. Un dels principals obstacles són les deficiències en infraestructures, tant del sector elèctric com de comunicació i transports, que suposen importants «colls d'ampolla» per a l'economia del país. Aquestes deficiències però, es poden convertir en importants oportunitats per als inversors privats, tant domèstics com estrangers, davant els actuals projectes governamentals de millora a gran escala. A continuació ressaltem alguns dels sectors amb millors perspectives de creixement en el futur.

independents, algunes de les quals ja reconegudes internacionalment com Tube Investments i Bharat Forge.

A més, les expectatives de creixement de la indústria no es basen tant sols en el potencial del mercat domèstic sinó també en les exportacions a altres mercats emergents. Hyundai ja està utilitzant el país com a base de les seves exportacions per als cotxes de petita dimensió, i Ford hi produeix automòbils per al mercat sud-africà, mentre que el grup Tata està intentant ja penetrar al mercat europeu.

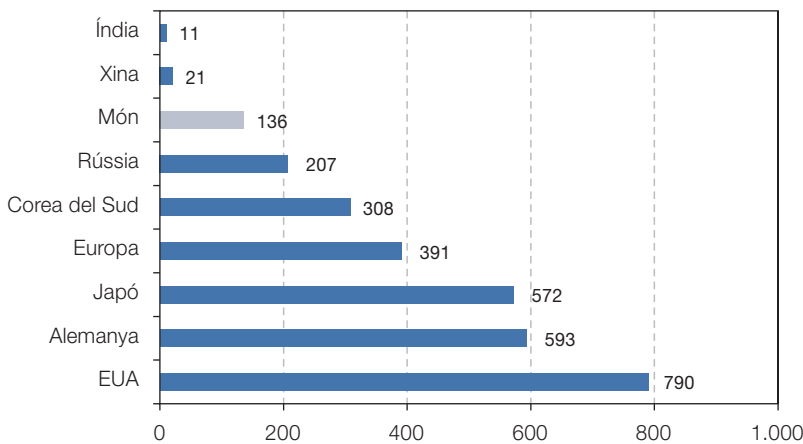
2. Sector de l'automoció: boom dels automòbils low cost

A l'Índia està prosperant la indústria de l'automòbil però encara és relativament petita. El nombre de vehicles (cotxes i camions) per cada 1000 habitants és molt baix, 11, i per sota de la densitat existent a la Xina, com s'observa a la figura 1.

3. Sector de la construcció (infraestructures, residencial i comercial): boom associat a la demanda de béns de gran consum i acer

Les Nacions Unides estimen que el percentatge de població urbana a l'Índia passarà del 28% actual al 40% al 2030, cosa que implica que un total de 600

Figura 1. Nombre de vehicles per 1.000 habitants, 2005

Font: German Motor Industry Association.

A molt curt termini la producció global sobrepassarà el milió d'unitats, s'espera un boom en el sector, especialment en el segment de low cost, davant l'enorme potencial del mercat domèstic i el ràpid creixement de la classe mitjana, amb creixent demanda per a la mobilitat. La instal·lació de les grans companyies està arrastrant a la indústria de components d'automoció, i estan sorgint empreses

milions de persones viuran en un entorn urbà, el doble que en l'actualitat. Tres ciutats concentraran al voltant de 30 milions de persones: Mumbai, Delhi i Kolkata; mentre que Bangalore i Chennai superaran els 10 milions d'habitants. Altres previsions apunten fins i tot, basant-se en l'experiència de la Xina, que la població urbana podria arribar al 60% al 2030 —uns 900 milions de persones.

Com a resultat de l'augment demogràfic i la creixent urbanització de la població, es preveu una expansió massiva de les infraestructures (ports, aeroports, carreteres, escoles, etc.) i els habitatges. El Deutsche Bank Research estima que, atès el creixement de la població i l'increment de la renda, es crearà una necessitat de construcció de 10 milions de nous habitatges per any fins al 2030. A més, aquesta expansió de la construcció residencial portarà associada una demanda creixent de béns de consum durador (electrodomèstics) i de la llar.

L'Índia s'ha convertit en el principal mercat per al desenvolupament de *software*, serveis de tecnologia i informació (TI) i serveis empresarials i financers, la qual cosa ha disparat la demanda d'espai d'oficines. S'estima que en els propers cinc anys seran necessaris 55 milions de metres quadrats extres d'oficines per any, només en el segment de nivell *premium*.

Pel que fa a la ubicació, les ciutats índies s'acostumen a dividir en tres grups principals: Tier I, que comprèn la capital, Delhi; el centre financer, Mumbai; i el *hub* TI, Bangalore. Tier II, que comprèn les ciutats de Hyderabad, Pune i Chennai, considerades per les empreses com destinacions alternatives d'*offshoring* de serveis, amb important base de mà d'obra qualificada. I el Tier III, un grup de quaranta ciutats de més d'un milió d'habitants, que malgrat no estar encara del tot preparades es troben ja al punt de mira de les companyies.

El mercat de distribució i comerç al detall, i especialment de cadenes i centres comercials està poc desenvolupat a l'Índia a causa del proteccionisme del govern. Des de l'any 2006, però, s'ha obert aquest mercat a la inversió estrangera, fet que ha permès una participació del 51%. S'espera que les cadenes comercials creixin a un ritme superior al 16% anual fins al 2025, i es produeixi un *boom* en la construcció de centres comercials i grans supermercats a les grans ciutats. No obstant això, l'expansió d'aquests centres anirà vinculat al progrés de millora de les infraestructures al país. Aquestes perspectives es deuen al fet que el 50% del consum privat actual es destina a aquest sector, i a la previsió d'un ràpid creixement de la classe mitjana, que configura el mercat de distribució i venda minorista de l'Índia com el de més potencial de creixement de tot el món. Tots els sectors de béns de consum es veuran beneficiats, especialment els d'ús diari i personal i els béns de luxe.

Un dels punts clau en aquests moments és la millora de les infraestructures, especialment del sector elèctric i de comunicació i transports. Es calcula una necessitat d'inversions per valor de 150.000 milions de dòlars, la meitat per al sector energètic i la resta per a comunicacions i transports. Hi ha projectades inversions a gran escala, centrades en l'expansió de centrals energètiques, ports, aeroports, xarxa ferroviària, carreteres, etc. A més, la celebració dels Jocs de la Commonwealth al 2010 està actuant d'estímul addicional a la construcció.

El fort dinamisme constructor previst tant en l'àrea residencial i comercial com d'infraestructures portarà associat un *boom* en el sector de l'acer. La indústria siderúrgica haurà d'incrementar la seva capacitat molt significativament per fer front a la gran demanda esperada, fruit de la construcció i d'altres sectors de gran potencial com el de l'automòbil. El Ministeri de l'Acer indi ha establert l'objectiu de produir 90 milions de tones per al 2020, la qual cosa, tenint en compte que la producció actual se situa en els 38 milions de tones, suposa un ritme de creixement anual superior al 6% per als propers anys.

Malgrat la modernització de les fonderies, encara hi ha una part important de plantes per reestructurar. La productivitat laboral és molt baixa, 144 tones anuals per treballador enfront les 600 tones a Europa occidental; el cost laboral, però, també és molt baix, aproximadament 1 euro per hora contra els 26 euros per hora a Alemanya. El subsector de l'acer inoxidable apareix com un dels de menor desenvolupament. Per altra banda, no s'espera que a mitjà termini l'Índia pugui ser autosuficient, a causa de l'alt creixement previst del consum i la demanda de productes d'alta qualitat, que no podrà subministrar en la quantia suficient, la qual cosa manté bones perspectives per als exportadors europeus i, de fet, les grans multinacionals del sector estan ja situades al país.

4. Els serveis TI i de suport empresarial: expansió cap a la consultoria i la telemedicina

La combinació d'una base àmplia de mà d'obra qualificada, els baixos costos, el domini de l'anglès, el règim fiscal i l'extensió de les xarxes de comunicació ha fet de l'Índia el principal centre de localit-

zació del món dels serveis TI, *software* i suport empresarial (*call centers*, processos administratius i contables, etc). Actualment els serveis s'estenen ja cap a àrees amb més valor afegit com la consultoria (financera, tècnica i legal) i la telemedicina. L'alta qualitat que ofereixen les empreses índies manté l'evolució creixent de la demanda, la qual cosa fa preveure fins i tot una mancança de mà d'obra per al 2010 en el sector TI del voltant de mig milió de persones, i ja s'està reclutant personal de països de l'entorn com Bangladesh, el Pakistan i la Xina.

A més, les empreses índies comencen a penetrar en els mercats occidentals, mentre les grans empreses proveïdores de serveis TI i consultores occidentals s'expandeixen en el país. Les expectatives de creixement continuen sent molt favorables, especialment en els serveis de més alt nivell com la consultoria i la telemedicina, on s'esperen creixements de dos dígitos per als propers anys.

5. El sector farmacèutic: *outsourcing* de la recerca bàsica i proves clíniques

El mercat de genèrics a l'Índia està experimentant un creixement molt ràpid, per la qual cosa ofereix importants oportunitats empresarials, i s'està configurant com un dels principals mercats mundials. La indústria índia ha prosperat gràcies al *reverse*

engineering per l'absència del procés de patents en el país, que permet la producció de medicines a molt baix preu. Tot i el canvi en la reglamentació per la protecció de patents, que suposarà una racionalització de les empreses, sobretot petites, les expectatives de creixement són molt altes, tenint en compte que en els propers anys venceran concessions de patents per un valor estimat de 40.000 milions de dòlars.

S'espera que la facturació de la indústria farmacèutica a l'Índia, actualment per sobre dels 8.000 milions de dòlars, es dobli en els propers cinc anys, i passi a dominar tota la cadena de producció en la propera dècada. Les grans companyies índies estan penetrant tant en els mercats europeus com nord-americans, i en destaquen entre altres Ranbaxy, Dr. Reddy's, Wockhardt, Cipla, Nicholas Piramal i Lupin, que es configuraran com a importants jugadors globals.

Al mateix temps hi ha una tendència creixent de les empreses occidentals a externalitzar recerca bàsica atès l'alt nivell dels professionals indis, amb un cost laboral inferior (un terç dels seus homòlegs catalans), i els processos de proves i tests clínics, que requereixen un terç menys de temps i cost que a Europa i els EUA. A més, es preveu que augmenti de manera important la col·laboració entre les grans farmacèutiques índies i occidentals, fins i tot amb co-desenvolupament de patents.